

UCHWAŁA NR LXX/450/2024
RADY MIASTA RADYMNA
z dnia 27 lutego 2024 roku

w sprawie wyrażenia sprzeciwu Rady Miasta Radymna w przedmiocie zapisów ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.2029), dopuszczającego możliwość wykorzystania górotworów pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 1, pkt 3 i 5, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, (Dz.U.2023.40 ze zm.), §20 ust. 1 pkt 3 Statutu Miasta Radymna (Dz.Urz.Woj.Podk. z 18 marca 2019 r. poz. 1685) Rada Miasta Radymna uchwala, co następuje:

§1. Rada Miasta Radymna wyraża sprzeciw w przedmiocie zapisów ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw. Treść sprzeciwu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Rada Miasta Radymna wyraża sprzeciw na wykorzystanie górotworów pod powierzchnią Miasta Radymna dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami.

§3. Rada Miasta Radymna wyraża sprzeciw wobec możliwości uznania złóż za strategiczne bez udziału gminy na obszarze, której one występują.

§4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Radymna.

§5. Zobowiązuje się Burmistrza Miasta Radymna do przekazania uchwały:

- 1) Prezydentowi RP;
- 2) Prezesowi rady Ministrów;
- 3) Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Radymna

Andrzej Pacek

SPRZECIW RADY MIASTA RADYMNA

wobec ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy

- Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, dopuszczającego możliwość wykorzystania górotworów pod powierzchnią gminy dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami

Rada Miasta Radymna, po zapoznaniu się z ustawą o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, wyraża sprzeciw co do jej zapisów, wpływających bezpośrednio na rozwój Miasta Radymno.

Ustawa wprowadza postępowanie mające na celu wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania kopalin ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, czyli uznanie złoża za złożo strategiczne.

Rozwiązania te naruszają w sposób ewidentny istotę samostanowienia prawa w jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie władztwa planistycznego, całkowicie ograniczając rolę organów stanowiących, organów wykonawczych i lokalnych społeczności.

Nadane uprawnienia centralnym organom geologicznym spowodują, że wskazany odgórnie obszar z tzw. występowaniem złóż specjalnych – o strategicznym działaniu, zostanie de facto całkowicie wyjęty spod jurysdykcji władz samorządowych. Procedura wydania takiej decyzji nie przewiduje żadnych środków odwoławczych.

Nowelizacja ustawy jest zagrożeniem dla społeczności samorządu jakim jest Miasto Radymno. Dokument ten w żaden sposób nie zabezpiecza interesu gminy oraz jej mieszkańców i ich własności. Postępowanie takie przez ustawodawcę z założenia wyprzedza postępowanie o środowiskowych uwarunkowaniach jak i samo postępowanie koncesyjne. Wprowadza również daleko idące ograniczenia na rzecz potencjalnych, przyszłych i niepewnych korzyści z eksploatacji złoża, bez jakiegokolwiek pewności, że do rozpoczęcia używania zasobów dojdzie. Jest to ewidentny zamach na jedno z najważniejszych konstytucyjnych praw w naszym Kraju – na prawo własności.

Konsekwencją rzeczonyj ustawy w przyjętym brzmieniu będzie ograniczenie władzy organów samorządowych na terytorium danej społeczności oraz całkowite wyeliminowanie procesu konsultacji społecznych.

Niepokojące jest drastyczne ograniczenie władzy planistycznej gmin na obszarze występowania złóż kopalin. Przedstawione zapisy zakazują zabudowy nad złożami, które zostaną uznane za strategiczne. Rodzi to ogromne obawy, gdyż zakaz spowoduje zatrzymanie sektora budowlanego, a w konsekwencji migrację ludzi w inne regiony Polski. Zmiany legislacyjne ujęte w ustawie skutecznie zablokują jakiekolwiek działanie rozwojowe na terenie wyznaczonego złoża strategicznego i w jego sąsiedztwie.

Na podstawie niejasnych przepisów o tym, co oznacza termin „złożo o znaczeniu strategicznym”, niejako z automatu wyłączany jest ten grunt z możliwości gospodarowania nim, w sposób dotychczas przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wolą i życzeniem właściciela.

Straty poniesione przez właścicieli nieruchomości w związku z utratą ich wartości oraz brakiem możliwości ich zagospodarowania są niepoliczalne. Jedyne co można przewidzieć, to konieczność ponoszenia wydatków z budżetów gmin w ramach wypłacanych odszkodowań z tytułu utraty wartości nieruchomości na rzecz ich właścicieli. Ustawa nie przewiduje wypłaty takich odszkodowań przez Skarb Państwa – co oznacza, że potencjalne odszkodowania wypłacać będą gminy zmuszone wprowadzaniem treści decyzji Głównego Geologa Kraju do opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w dalszej kolejności planów ogólnych. Absurdalnym wydaje się sytuacja, aby to mieszkańcy ze swojego budżetu gminy ponosili koszty decyzji Głównego Geologa Kraju, która w efekcie może okazać się decyzją nieskonsumowaną w praktyce.

Niezrozumiałym jest także wykluczenie gminy z postępowania o wydanie decyzji o uznaniu złoża za strategiczne, której terytorium dotyczy ta decyzja – bowiem gmina ta co prawda może wydać decyzje negatywną, ale jest to decyzja niewiążąca.

Nie bez znaczenia pozostają także doprecyzowywane naprędce zapisy dopuszczające prowadzenie działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, w szerszym niż obecnie zakresie. Ustawa nie przewiduje konsekwencji związanych z zatłaczaniem spalin pod ziemię do górotworu pod domy mieszkańców Radymna i istniejącą infrastrukturę. Dostępne dokumenty powstałe w procesie legislacyjnym nie zawierają danych o skutkach powodujących skażenie wód pitnych i gleb poprzez zakwaszenie kwasem węglowym z nieuniknionymi skutkami wycieków na powierzchnię.

Poważne obawy powoduje także rozwiązanie precyzujące zatłaczaniem spalin pod ziemię do górotworu w zakresie późniejszego wykorzystania wód geotermalnych i solanek. Eliminacja coraz bardziej popularnej w ostatnim czasie geotermii w Polsce, poprzez utworzenie składowisk spalin ponad poziomami gorących solanek i wód oraz gorących skał, jest bardzo niepokojąca i krótkowzroczna. Na terenie Radymna nie prowadzono dotychczas badań poszukujących tak cennych złóż, a wprowadzenie decyzji Głównego Geologa Kraju wyłączającej nie wiadomo które i jak duże tereny w Mieście, skutecznie zablokuje rozwój Miasta w tym obszarze.

Reasumując, Rada Miasta Radymna jest przeciwna wprowadzeniu zmian w Ustawie Prawo Geologiczne i Górnicze, które są niekorzystne dla rozwoju Miasta Radymna oraz naszych mieszkańców odbierając im możliwość decydowania o samych sobie. Rada Miasta Radymna wyraża sprzeciw na wykorzystanie górotworu pod powierzchnią Miasta Radymna dla magazynowania sprężonego CO₂ wraz z domieszkami w sposób określony w ustawie z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw. – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw.